

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2011 р.

*Міт'юк Л.О., канд. техн. наук, доц., (каф. ОПЦБ НТУУ «КП»),
Тайрова Т.М., канд. хім. наук, зав. сектора (ННДІПБОП),
Сачук В., Стрикун В., студенти (ІЕЕ НТУУ «КП»)*

Структура основних технічних причин нещасних випадків на виробництві порівняно з аналогічним періодом минулого року наступна:

незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будинків, споруд, території, засобів виробництва, транспортних засобів (6,6% проти 7,6%), недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки (4,6% проти 3,9%), незадовільний технічний стан засобів виробництва (4,3% проти 1,5%). конструкційні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва (2,8% проти 4,2%).

Структура основних організаційних причин нещасних випадків на виробництві порівняно з аналогічним періодом минулого року наступна:

невиконання вимог інструкцій з охорони праці (21% проти (21,2%)), порушення правил дорожнього руху (10 % проти 7,7%), невиконання посадових обов'язків (10,2% проти 13,5%), порушення технологічного процесу (5,5% проти 7,3%), порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування тощо 4,5% проти 5,4%).

Структура основних психофізіологічних причин нещасних випадків на виробництві порівняно з аналогічним періодом минулого року має вигляд: незадовільні фізичні дані або стан здоров'я потерпілого (1,3% проти 4,2%), алкогольне, наркотичне сп'яніння, токсикологічне отруєння (0,2% проти 0,4%), травмування внаслідок протиправних дій інших осіб (2,1% проти 1,6%) (табл.1).

Таблиця 1

Розподіл потерпілих за причинами нещасних випадків за 9 міс. 2011 р.

Код	Причини нещасного випадку	Питома вага, %
<i>Технічні</i>		
01	Конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва	2,8
02	Конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність транспортних засобів	0,2
03	Неякісна розробка або відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію виробничих об'єктів, будівель, споруд, обладнання тощо	1,9
04	Неякісне виконання будівельних робіт	1,9
05	Недосконалість, невідповідність вимогам безпеки технологічного процесу	4,6
06.1	Незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, будинків, споруд, території	6,6
06.2	Незадовільний технічний стан засобів виробництва	4,3

06.3	Незадовільний технічний стан транспортних засобів	1,2
07	Незадовільний стан виробничого середовища	1,2
08	Інші	2,3
<i>Організаційні</i>		
09	Незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці	1,9
10.1	Відсутність або неякісне проведення інструктажу	0,1
10.2	Допуск до роботи без навчання та перевірки знань з охорони праці	1,1
11	Неякісна розробка, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність	0,6
13	Порушення режиму праці та відпочинку	0,1
14	Відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (профвідбору)	0,9
15	Невикористання засобів індивідуального захисту через незабезпеченість ними	0,9
16	Виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення тощо	0,4
17	Залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією)	0,5
18	Порушення технологічного процесу	5,5
19	Порушення вимог безпеки під час експлуатації устаткування, машин, механізмів тощо	4,5
20	Порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів	0,5
21	Порушення правил дорожнього руху	10
22	Незастосування засобів індивідуального захисту (за їх наявності)	1,5
23	Незастосування засобів колективного захисту (за їх наявності)	0,6
24.1	Невиконання посадових обов'язків	10,2
24.2	Невиконання вимог інструкцій з охорони праці	21
25	Інші види	6,5
<i>Психофізіологічні</i>		
26	Алкогольне, наркотичне сп'яніння, токсикологічне отруєння	0,2
28	Незадовільні фізичні дані або стан здоров'я	1,3
30	Травмування внаслідок протиправних дій інших осіб	2,1
31	Інші психофізіологічні причини	2,5

Негативний вплив на безпеку праці у звітному періоді мали такі фактори: падіння потерпілого (22,7%), падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо (17,8%), дія предметів і деталей, що рухаються, розлітаються, обертаються (16,7%); дорожньо-транспортна пригода (ДТП) (13,9%); вибух (8,2%). Виявлено, що порівняно з 9 міс. 2011 р. збільшилась питома вага нещасних випадків через падіння працівників (22,7% проти 20,5%), падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо (17,8% проти 14,7) та вибухи (8,2% проти 1,2%).

Впродовж звітнього періоду найчастіше травмувались працівники таких професій: гірничі робітники очисних вибоїв (ГРОВ) і прохідники (21,5%), будівельники (7,3%), оператори (13,8%), водії (9,9%), низько кваліфіковані робітники (9,3%), фахівці (8,7%), слюсарі (8,4%). Травмовані працівники цих професій складають понад 88% від усіх потерпілих (рис. 1). Порівняно з 9

місяцями 2010 р. збільшилась питома вага травмованих працівників таких категорій: ГРОВ та прохідники 21,5% проти 19,7% і слюсарі 8,4% проти 7,0%. Проте зменшилась питома вага нещасних випадків з водіями - 9,9% проти 12%, керівниками - 5,8% проти 10%, електриками – 3,3% проти 7%.

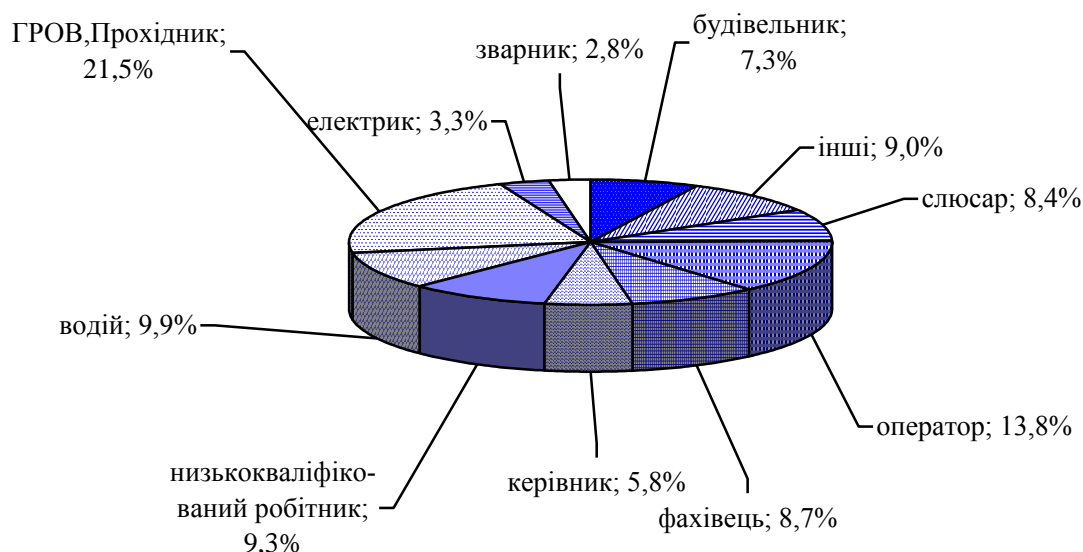

Рисунок 1 - Розподіл травмованих осіб за професіями за 9 міс. 2011 р.

Як свідчать дані таблиці 7, навчання за професією чи видом роботи, під час виконання якої трапився нещасний випадок, проходило 73,1 % потерпілих, вступний інструктаж – 86,1%, первинний – 75,5%, повторний – 75,0%. Необхідно зазначити, що майже 24% потерпілих не проходили цільовий інструктаж (табл. 2).

Таблиця 2

Дані про навчання та інструктажі потерпілих за 9 міс. 2011 р.

Дані про навчання та інструктажі	Навчання за професією чи видом робіт, %	Інструктаж, %			
		вступ-ний	первин-ний	повторний	цільовий
не проведено	16,9	13,9	21,1	8,1	23,8
не потрібно	10,0	0	3,4	16,9	60,8
проведено	73,1	86,1	75,5	75,0	15,4
всього	100	100	100	100	100

Встановлено, що винуватцями 49,6% всіх нещасних випадків на виробництві стали як потерпілі, так і інші особи, сам потерпілий - 11,8%, інша особа -34,2%, а 4,4% - не встановлено.

Проведений аналіз також показав, що за 9 міс. 2011 р. відсоток травмованих працівників, які перебули в стані алкогольного сп'яніння складає 7,7% проти 17,4% у 2010.